

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 71 0 Rs 264134 20 Rev
Banjaluka, 29.06.2021. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću koje sačinjavaju sudije ovog suda i to, Gorjana Popadić kao predsjednik vijeća, te Jadranka Stanišić i Tanja Bundalo kao članovi vijeća, u pravnoj stvari tužioca, G.D. iz B., zastupanog po punomoćniku, I.Đ., advokatu iz B., protiv tuženog, E.n. d.o.o. B., zastupanog po punomoćniku, D. T., advokatu iz B., radi zaštite prava iz radnog odnosa, odlučujući o reviziji tuženog protiv presude Okružnog suda u Banjaluci broj 71 0 Rs 264134 19 Rsž od 29.08.2019. godine, na sjednici održanoj dana 29.06.2021. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se djelimično usvaja, presuda Okružnog suda u Banjaluci broj 71 0 Rs 264134 19 Rsž od 29.08.2019. godine i presuda Osnovnog suda u Banjaluci broj 71 0 Rs 264134 17 Rs od 07.02.2019. godine preinačavaju u dijelu kojim je tužiocu dosuđena naknada na ime štete zbog nekorištenja godišnjeg odmora za 2017. godinu u iznosu od 464,68 KM, tako što se zahtjev tužioca u ovom dijelu odbija, a presuda Okružnog suda u Banjaluci broj 71 0 Rs 264134 19 Rsž od 29.08.2019. godine ukida u dijelu kojim je tužiocu dosuđena zakonska zatezna kamata na dosuđene iznose naknade toplog obroka i plate za period od 21.01.2017. godine do 31.07.2017. godine kao i u pogledu odluke o troškovima parničnog postupka i predmet u tom dijelu vraća drugostepenom sudu na ponovno suđenje, dok se u dijelu, kojim je tužiocu dosuđena naknada na ime plate i toplog obroka za period od 01.05.2016. godine do 21.01.2017. godine sa doprinosima, obe nižestepene odluke ukidaju i tužba u tom dijelu odbacuje.

U preostalom dijelu, kojim je tužiocu za period od 21.01.2017. godine do 31.07.2017. godine dosuđena naknada, na ime prekovremenog rada u iznosu od 637,06 KM i na ime toplog obroka u iznosu 752,40 KM, sve sa doprinosima na ime penzijsko-invalidskog osiguranja i osiguranja za slučaj nezaposlenosti, revizija se odbija.

Zahtjev tužioca na ime naknade troškova odgovora na reviziju se odbija.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Osnovnog suda u Banjaluci broj 71 0 Rs 264134 17 Rs od 07.02.2019. godine djelimično je usvojen zahtjev tužioca i tuženi obavezan, da mu za period od 01.05.2016. godine do 31.07.2017. godine, isplati:
- na ime toplog obroka 1.957,30 KM sa zakonskom zateznom kamatom od 20.08.2018. godine, te obračunatu zakonsku zateznu kamatu za period od 01.05.2016. godine do 20.08.2108. godine u iznosu od 608,84 KM;

- na ime plate 1.261,65 KM sa zakonskom zateznom kamatom od 20.08.2018. godine, te obračunatu zakonsku zateznu kamatu od 01.05.2016. godine do 20.08.2018. godine u iznosu od 338,67 KM, sve sa doprinosima od 01.05.2016. godine do 31.07.2017. godine, na način pobliže opisan u presudi;

- na ime naknade štete zbog ne korištenja godišnjeg odmora za 2017. godinu 464,68 KM sa zakonskom zateznom kamatom od 31.07.2017. godine do isplate.

Sa viškom tužbenog zahtjeva tužilac je odbijen.

Tuženi je obavezan da tužiocu, na ime troškova parničnog postupka, isplati 2.345,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom od 07.02.2019. godine do isplate.

Drugostepenom presudom Okružnog suda u Banjaluci broj 71 0 Rs 264134 19 Rsž od 29.08.2019. godine, žalbe stranaka su odbijene i prvostepena presuda potvrđena.

Tuženi revizijom pobija drugostepenu presudu, zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da sud dozvoli reviziju u smislu odredaba člana 237. stav 3. ZPP, jer da odluka o sporu zavisi od rješenja materijalno pravnog pitanja važnog za obezbjeđenje jedinstvene primijene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni, a naročito što je revizijski sud već zauzeo shvatanje, ali je odluka drugostepenog suda zasnovana na shvatanju koje nije podudarno s tim shvatanjem. Konačno predlaže da se revizija usvoji i drugostepena odluka preinači, na način da se zahtjev tužioca odbije u cijelosti.

U odgovoru na reviziju tužilac je predložio da se revizija odbaci kao nedozvoljena, a tražio je i troškove postupka na ime odgovora na reviziju.

Kako revident pravilno ukazuje, da odluka o sporu, čija je vrijednost ispod imovinskog cenzusa, zavisi od rješenja materijalno pravnog pitanja, važnog za obezbjeđenje jedinstvene primijene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni, a naročito što je revizijski sud već zauzeo shvatanje o spornom pravnom pitanju, ali je odluka drugostepenog suda zasnovana na shvatanju koje nije podudarno s tim shvatanjem, to je ovaj sud dozvolio reviziju u smislu odredaba člana 237. stav 3. tačka 2. Zakona o parničnom postupku ("Sl. glasnik RS", br. 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13 - u daljem tekstu ZPP).

Revizija je djelimično osnovana.

Predmet spora u ovoj pravnoj stvari je zahtjev tužioca kojem je udovoljeno prvostepenom presudom.

Po provedenom postupku prvostepeni sud je utvrdio: da je tužilac bio radnik tuženog na osnovu ugovora o radu na neodređeno vrijeme od 29.06.2015. godine; da je 21.07.2017. godine tužilac tuženom dao izjavu o otkazu ugovora o radu zbog povrede prava iz radnog odnosa; da je tuženi, shodno izjavi tužioca o otkazu ugovora o radu donio rješenje o prestanku radnog odnosa tužiocu sa 31.07.2017. godine; da je tužilac 21.07.2017. godine, kada je dao izjavu o otkazu ugovora o radu, podnio tužbu prvostepenom sudu, jer da mu tuženi, između ostalog, od 01.05.2016. godine nije isplatio razliku plate na ime prekovremenog rada i topli obrok, kao i da mu nije platio naknadu štete na ime ne korištenja godišnjeg odmora u toku 2017. godine; da je konačno preciziranim zahtjevom, 26.09.2018. godine tužilac, između ostalog, tražio zaštitu prava na ime toplog obroka i prekovremenog rada sa doprinosima, za period od

01.05.2016. godine do 31.07.2017. godine, te naknadu štete zbog ne korištenja godišnjeg odmora za 2017. godinu; da iz nalaza i mišljenja vještaka ekonomske struke, D.D. iz avgusta 2018. godine, proizilazi, da je tužilac u periodu od 01.05.2016. godine do 31.07.2017. godine imao 343 prekovremena sata, na osnovu čega mu nije isplaćena razlika plate u iznosu od 1.261,65 KM; da iz nalaza i mišljenja navedenog vještaka takođe proizilazi, da shodno evidenciji o prisustvu tužioca na poslu u periodu od 01.05.2016. godine do 31.07.2017. godine, istom nije isplaćen topli obrok u iznosu od 1.957,30 KM, kao i da tužilac nije iskoristio cijeli godišnji odmor za 2017. godinu, pri čemu mu je učinjena šteta u iznosu od 464,68 KM; da je tužilac prije podnošenja tužbe sudu, koju je predao 21.07.2017. godine, podnio 23.02.2017. godine zahtjev Agenciji za mirno rješavanje sporova, koja je taj postupak okončala obustavom.

Temeljem ovakvog činjeničnog utvrđenja prvostepeni sud je zaključio, da je zahtjev tužioca na ime naknade plate i toplog obroka, sve sa doprinosima, za period od 01.05.2016. godine do 31.07.2017. godine, te naknade štete, na ime ne korištenja godišnjeg odmora za 2017. godinu, osnovan, pa je stoga sudio tako, što je usvojio takav zahtjev tužioca i sudio kao u izreci prvostepene presude.

Iz razloga odluke prvostepenog suda proizilazi, da je tužba tužioca, podnesena prvostepenom sudu 21.07.2017. godine, blagovremena za period od 01.05.2016. godine do 31.07.2017. godine, jer da je shodno odredbama člana 201. stav 6. Zakona o radu ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 1/16 i 66 /18) došlo do prekida rokova zastare, podnošenjem prijedloga Agenciji za mirno rješavanje sporova, dana 23.02.2017. godine.

Cijeneći da iz stanja spisa, svih provedenih dokaza, prvenstveno nalaza i mišljenja vještaka ekonomske struke, jasno proizilazi, da tužiocu za period od 01.05.2016. godine do 31.07.2017. godine nije isplaćena razlika plate na ime prekovremenog rada i topli obrok, sve zajedno sa doprinosima, kao i naknada štete zbog ne korištenja godišnjeg odmora u toku 2017. godine, prvostepeni sud je zaključio, da tužilac ima pravo na topli obrok i plaćeni prekovremeni rad, sve sa doprinosima, kao i pravo na naknadu štete zbog ne korištenja godišnjeg odmora u 2017. godini, pa je iz tih razloga sudio tako, što je udovoljio takvom zahtjevu tužioca.

Drugostepeni sud je prihvatio činjenična utvrđenja i zaključak prvostepenog suda, pa je sudio tako, što je donio odluku kao u izreci drugostepene presude.

Odluka drugostepenog suda u pobijanom, dosuđujućem dijelu, nije u cjelosti pravilna.

Naime, odredbama člana 201. stav 4. i 5. Zakona o radu je propisano, da tužbu za zaštitu prava radnik može da podnese najkasnije u roku od 6 mjeseci od dana saznanja za povredu prava ili dana učinjene povrede (stav 4.).

Tužbu iz stava 4. ovoga člana radnik može da podnese ukoliko prethodno predmet spora nije riješen u postupku mirnog rješavanja spora kod nadležnog organa (stav 5.).

Kako je tužilac saznao za povredu prava već 01.05.2016. godine, kada mu nije isplaćen topli obrok i plata na ime prekovremenog rada, a tužbu radi zaštite prava u radnom sporu, podnio 21.07.2017. godine, pravilno se revizijom ukazuje da je tužba tužioca za period od 01.05.2016. godine do 21.01.2017. godine neblagovremena.

Stoga je nepravilan zaključak nižestepeni sudova, da je tužba tužioca blagovremena za cijeli period, od 01.05.2016. godine do 31.07.2017. godine, jer da je tužilac podnošenjem zahtjeva Agenciji za mirno rješavanje sporova, 23.02.2017. godine, prekinuo zastarne rokove.

Naime, prekidanje zastarnih rokova u smislu odredaba člana 201. stav 6. Zakona o radu su bez uticaja na rok za podnošenje tužbe u radnom sporu u smislu odredaba člana 201. stav 4. Zakona o radu, jer se radi o prekluzivnom roku za podnošenje tužbe u radnom sporu koji podrazumijeva gubitak prava u slučaju prekoračenja propisanog prekluzivnog roka.

Stoga je ovaj sud, primjenom člana 249. stav 2. ZPP, ukinuo odluke nižestepeni sudova i tužbu odbacio u dijelu kojim je tužiocu dosuđena naknada na ime plate i toplog obroka za period od 01.05.2016. godine do 21.01.2017. godine, sve sa doprinosima.

Kako iz stanja spisa, ugovora o radu na neodređeno vrijeme od 29.06.2015. godine, platnih lista, poreskih uvjerenja, evidencije o prisustvu poslu, te nalaza i mišljenja vještaka ekonomske struke, D.D., jasno proizilazi: da je tužilac u periodu od 21.01.2017. godine do 31.07.2017. godine, kada mu je izrečen prestanak radnog odnosa, radio kod tuženog; da je za taj period ostvario 172 prekovremena sata; da mu za prekovremeni rad nije isplaćena naknada, shodno ugovoru o radu na neodređeno vrijeme od 29.06.2015. godine, kao ni topli obrok za dane kada je bio prisutan na poslu, ovaj sud nalazi, da su nižestepeni sudovi pravilno sudili, kada su tužiocu za ovaj period, od 21.01.2017. godine do 31.07.2017. godine, dosudili naknadu na ime prekovremenog rada u ukupnom iznosu od 637,06 KM i naknadu na ime toplog obroka u ukupnom iznosu 752,40 KM.

Na ovakav zaključak ne utiču revizioni prigovori, da vještak ekonomske struke nije raspolagao sa zvaničnom evidencijom tuženog o prisustvu radnika poslu, jer iz stanja spisa proizilazi, da je vještak sačinio nalaz i mišljenje na osnovu evidencije o prisustvu radnika poslu, sačinjene na uobičajenom obrascu, a što tuženi nije uspio osporiti niti jednim dokazom.

Stoga je u ovom dijelu, kojim je tužiocu za period od 21.01.2017. godine do 31.07.2017. godine dosuđena naknada, na ime prekovremenog rada u iznosu od 637,06 KM i na ime toplog obroka u iznosu 752,40 KM, sve sa doprinosima na ime penzijsko invalidskog osiguranja i osiguranja za slučaj nezaposlenosti, valjalo odbiti reviziju tuženog u smislu odredaba člana 248. ZPP, jer se revizijom tuženog ne dovodi u pitanje zakonitost i pravilnost odluke drugostepenog suda u tom dijelu.

Obzirom da tužilac nije ispunio uslove za naknadu štete na ime ne korištenja godišnjeg odmora u smislu odredaba člana 88. Zakona o radu, na što se pravilno ukazuje revizijom, to je ovaj sud primjenom člana 250. stav 1. ZPP u ovom dijelu preinačio odluku drugostepenog suda i odbio zahtjev tužioca u ovom dijelu.

Kako drugostepeni sud, zbog pogrešnog pravnog stanovišta u pogledu blagovremenosti predmetne tužbe u radnom sporu, nije na pouzdan način utvrdio činjenice u pogledu zakonske zatezne kamate na dosuđene iznose naknade plate i toplog obroka za period od 21.01.2017. godine do 31.07.2017. godine, to je ovaj sud

primjenom člana 250. stav 2. ZPP, u ovom dijelu ukinuo odluku drugostepenog suda, kao i u pogledu odluke o troškovima postupka i predmet u tom dijelu vratio drugostepenom sudu na ponovno suđenje.

Prema odredbama člana 387. ZPP, troškovi odgovora na reviziju ne spadaju u nužne i neophodne troškove parničnog postupka, pa je ovaj sud iz tih razloga, odbio zahtjev tužioca na ime troškova odgovora na reviziju.

Predsjednik vijeća
Gorjana Popadić

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić